

Mistrovství Děčka

v
POEZII

BÁSNICKÁ ROZCVIČKA

INFO

Poezie

- Poezii si představ jednoduše jako básničky, písničkové texty nebo třeba i rapování do rytmu.
- Můžeš si ji číst potichu, recitovat nahlas před diváky nebo i zpívat.
- Poezie většinou mluví zvláštním jazykem a píše se do kratších řádků – veršů.

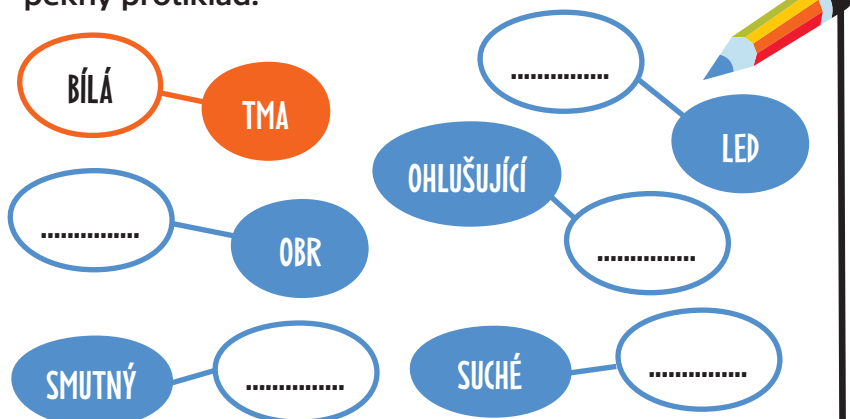

Možná už to znáš: poezii dělíme na **lyrickou** a **epickou**. V **lyrice** jsou to samé pocity a nálady. Kdežto **epika**, to jsou příběhy a spousta děje, který má začátek i konec. Ne vždycky to ale rozeznáš – může to být zkratka i mix.

Vytvoř

Oxymóron

Ano, tohle divné (řecké) slovo vážně existuje. Znamená spojení dvou slov s protikladným významem a básnictvo ho má dost rádo. Zkus si taky sestavit vlastní protimluv neboli oxymóron – vymysli k slovům pěkný protiklad:

možné řešení: horký led, malinký obr, ohlušující ticho, smutný klauz, suché slzy

Doplň

Rýmuj

Najdi rýmy ke slovům:

SLEPICE _____ **NEJVÍCE** _____
PO RÁNU _____
NADŠENĚ _____
Z VESMÍRU _____
SVAČINA _____
RYBU _____
VESELÝ _____

Zažij

Machrovačka

Poezií se dá i machrovat. No fakt. Nauč se nějakou krátkou básničku a pak s ní ve vhodné chvíli před někým zamachruj. Nabízíme třeba tuhle:

Můj penál spadl do kanálu,
a úkol sežral pes,
zas chytám smůlu, a ne chválu
tyčící se do nebes!

(neznámý autor)

Básnická šifra

Do básničky můžeš leccos zašifrovat. Používají se na to třeba první písmena veršů (pak se tomu říká akrostich). Najdeš slovo zašifrované v těchto verších?

Až rozluštíš tu tajnou zprávu
Hod' kamenem až do nebe
O tom, jak sis lámal hlavu
Jen prosím nemluv, ne ne ne

řešení: AHOJ

? Bádej

INFO

Personifikace

Personifikace neboli zosobnění znamená, že v básničce ožívne něco neživého: slunce se směje, stromy smutně ševlí, prázdná židle se na nás vyčítavě dívá, hvězdy zase mrkají... Věci můžou v básních samozřejmě i mluvit – třeba vítr tiše šeptat nebo řeka zpívat.

? Bádej

Rým obkročný

Rýmy můžou být v básničce uspořádané různě. Když se rýmuje první řádek se čtvrtým a druhý se třetím, říká se tomu obkročný rým.

Ach, lásko, jak je ukrutná má paní,
když pohrdá a probouzí můj žal,
když vzdoruje, tak že bych zaplakal,
když odmítá a znovu mě tím raní.

→ A
→ B
→ B
→ A

Pierre de Ronsard, Kasandra
přeložil Jan Vladislav

✪ Vytvoř

Tvoje osobní pranostika

Lidi zveršují a zrýmují kdeco. Ono se jim to pak totiž dobře pamatuje. Znáš pranostiky? To jsou taková ta lidová moudra, často o počasí. Vymysli pranostiku na své jméno.

Na svatého Tobíáše

lezou myši do guláše

✪ Vytvoř

Třídní hymna

Písničkové texty jsou taky poezie! Znáš písničku My jsme žáci 3. B z Macha a Šebestové? Zkus na stejnou melodii složit hymnu o třídě, do které chodíš. Každá čárka znamená jednu slabiku.

My jsme žá ci

4. C

My jsme žá ci čtvr té Cé
ne cho dí me na wé cé,
ne zná me zkou še ní,
znám ky a ni zvo ně ní.

✪ Dopln

Když rým radí

Kromě básniček a pranostik lidi rýmují i různé chytré rady a zkušenosti (rčení). Spoj čarou, co patří k sobě (rým ti napoví).

komu se nelení

ranní ptáče

takový krám

dál doskáče

pro dobrotu

tomu se zelení

kdo šetří

má za tři

jaký pán

na žebrotu